

EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

February 2022 | PL

This page is also available in:

- [ES](#)
- [BG](#)
- [CS](#)
- [DA](#)
- [EN](#)
- [DE](#)
- [ET](#)
- [FR](#)
- [EL](#)
- [GA](#)
- [HR](#)
- [IT](#)
- [LV](#)
- [LT](#)
- [HU](#)
- [MT](#)
- [NL](#)
- [PT](#)
- [FI](#)
- [RO](#)
- [SK](#)
- [SL](#)
- [SV](#)

Available Languages:

ARTYKUŁ WSTĘPNY

Praworządność jest również w dużym stopniu związana z gospodarką!

Praworządność jest również w dużym stopniu związana z gospodarką!

Pogłębia się kryzys UE związany z praworządnością. Stał się on bardzo upolityczniony i wywołał spory prawne, które podważają fundamenty Unii Europejskiej. Chociaż polityczne i prawne aspekty debaty o praworządności są w dużym stopniu obecne w dyskursie publicznym, nie docenia się aspektu gospodarczego. Moim zdaniem jest to błąd, ponieważ praworządność ma duży wpływ na stabilność społeczną i gospodarczą.

Poszanowanie praworządności sprzyja wzrostowi, gdyż dzięki temu przyciąga się inwestorów, którzy cenią bezpieczeństwo i przejrzystość. Dla inwestorów ważne są też stabilne warunki oferowane przez uczciwe i etyczne rządy, a także sprawiedliwe i niezależne sądownictwo. Z tego względu poszanowanie praworządności ma zasadnicze znaczenie dla inwestycji i handlu.

Osobiście uważam, że zasada praworządności powinna odgrywać większą rolę na rynku wewnętrznym. Nie możemy mieć uczciwej konkurencji, jeżeli w coraz większej liczbie państw UE stosowane są środki dyskryminujące (takie jak dodatkowa biurokracja i podatki, które mają zastosowanie wyłącznie do inwestorów zagranicznych). Niektóre prawa, takie jak prawo do własności i swoboda prowadzenia działalności, muszą być lepiej egzekwowane.

Gospodarczy aspekt praworządności jest szczególnie dobrze widoczny w kontekście rozszerzenia. Dla krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących perspektywa przystąpienia do UE stanowi największą zachętę do przeprowadzenia reform gospodarczych i wzmocnienia praworządności. UE musi dawać przykład, aby kraje te pozostały na drodze do przystąpienia i nadal rozwijały swoje demokracje w stylu europejskim. To szczególnie ważne teraz, gdy inne kraje, np. na Bałkanach Zachodnich, intensyfikują wysiłki na rzecz zwiększenia swojego wpływu.

To tylko niektóre z przyczyn, dla których należy zwiększyć monitorowanie ekonomicznych aspektów praworządności. Musimy położyć większy nacisk na tę kwestię. To zadanie dla nas, EKES-u, podczas naszych obecnych misji informacyjnych poświęconych praworządności. Osobiście zachęcam Komisję Europejską, by włączyła do sprawozdania na temat praworządności z 2022 r. odrębny rozdział poświęcony jej wymiarowi gospodarczemu. Temat ten z pewnością wart jest pogłębionej refleksji i zaangażowania.

Christa Schweng
Przewodnicząca EKES-u

DO ODNOTOWANIA

1-2 marca, Bruksela

Konferencja europejskiej platformy zainteresowanych stron gospodarki o obiegu zamkniętym

4 marca 2022 r., Bruksela

Zrównoważona przyszłość dla europejskiego przemysłu

8 marca 2022 r., Bruksela

Konferencja „Kobiety na rynku pracy”

15-17 marca 2022 r., Bruksela

Dni Społeczeństwa Obywatelskiego 2022

23-24 marca 2022 r., Bruksela

Sesja plenarna EKES-u

W PUNKT!

W naszej rubryce „W punkt!” pytamy członkinie i członków EKES-u o istotne opinie, które mają wpływ na codzienne życie w UE.

Tym razem zwróciliśmy się do **Sandry Parthie** o wyjaśnienie, dlaczego opinia „Ekosystemy przemysłowe, strategiczna autonomia i dobrobyt”, przyjęta przez Komitet na styczniowej sesji plenarnej, jest ważna dla obywaterek i obywateli. (ehp)

PRZEMYSŁ: PROTEKCJONIZM TO DLA EUROPY? LEPA ULICZKA, KLUCZOWE ZNACZENIE MA NEUTRALNO?? KLIMATYCZNA

Sandra Parthie

Zakłócenia, transformacja, zmiany strukturalne - z pewnością żyjemy w „ciekawych czasach”. Europejczycy stoją dziś w obliczu kilku wielkich tendencji jednocześnie - zmiany klimatu i potrzeby dekarbonizacji naszych gospodarek, cyfryzacji i konieczności ponownego przemysłnienia organizacji miejsca pracy, deglobalizacji i konieczności zachowania znaczenia gospodarczego.

W sektorze przemysłu konkurencja przybiera na sile i staje się w coraz większym stopniu ogólnoświatowa. Przez długi czas Europejczycy byli przyzwyczajeni do roli globalnych decydentów, do pozycji w awangardzie rozwoju technologicznego i do czerpania korzyści z coraz większego dobrobytu społecznego i gospodarczego. Wszystkie te pewniki są jednak obecnie zagrożone. W nowym porządku świata zdominowanym przez duet Chiny-Stany Zjednoczone Europa może stać się piątym kołem u wozu.

„No i co z tego?”, można by zapytać. Oto dlaczego to jednak bardzo ważne: otóż Europa nie dysponuje zasobami naturalnymi i od wieków opierała swoją zamożność i społeczny dobrobyt na handlu zagranicznym i na dostępie do zasobów - od srebra do przypraw, ropy i gazu - i na ich wykorzystaniu. Często zajmowała pozycję dominującą wobec swoich partnerów handlowych i kształtowała zasady i normy handlowe na swoją korzyść. Mogła tak działać, ponieważ miała siłę rynkową, była konkurencyjna i innowacyjna.

A teraz sytuacja się zmienia. Chociaż UE pracuje nad ukończeniem tworzenia jednolitego rynku, nadal istnieje wiele przeszkód wewnętrznych i wiele interesów krajowych utrudnia ten proces. Podczas gdy państwa członkowskie wykluczają się o szczegóły regulacyjne, ogólna siła rynkowa UE maleje, zwłaszcza w odniesieniu do Azji. Przewiduje się, że do 2030 r. co najmniej 85 % wzrostu gospodarczego będzie miało miejsce poza UE. Oznacza to, że ten wzrost będzie się odbywał na rynkach tworzonych przez inne podmioty i zgodnie z przepisami i normami przez nie kształtowanymi. Tam wartości europejskie, od ochrony socjalnej po prawa pracownicze, dialog społeczny, normy pracy i normy środowiskowe nie odgrywają żadnej roli. Oznacza to również, że europejskie przedsiębiorstwa i przedsiębiorcy z Europy mają coraz trudniejszy dostęp do zasobów, których bardzo potrzebują. Dzieje się tak nie tylko dlatego, że rośnie globalny popyt, a tym samym konkurencja o te zasoby, ale również dlatego, że nasila się protekcjonizm oraz środki przymusu i działania odwetowe przeciwko państwom, przedsiębiorstwom i gospodarkom. Wszystkie te okoliczności mają wpływ na dostęp do zasobów takich jak metale ziem rzadkich i surowce, których nasz przemysł wytwórczy potrzebuje, by działać i by zapewniać miejsca pracy wysokiej jakości.

Wzywanie do „autonomii” strategicznej tego problemu nie rozwiąże. Ruch w kierunku protekcjonizmu i dążenie do samodzielności gospodarczej to ślepa uliczka. Ze względu na brak zasobów Europa nie może być niezależna. Musi cały czas walczyć o to, by system handlu międzynarodowego dobrze działał.

Potrzebuje jednak strategii, by sobie z tą sytuacją poradzić. Europa musi wszędzie, gdzie to możliwe, zrezygnować z jednostronnej zależności. Musi zmienić zasobochłonne wzorce konsumpcji i produkcji, zwiększyć zdolności przetwarzania oraz inwestować w zakłady produkcyjne w przyszłościowych sektorach i rozwijać je. Dotyczy to zwłaszcza artykułów o wysokiej wartości, w przypadku których konieczne jest utrzymanie potencjału technologicznego i innowacyjnego UE.

Zatem zrównoważoność i neutralność klimatyczna słusznie stają się przewodnimi zasadami naszej działalności gospodarczej. Głównym czynnikiem wpływającym na konkurencyjność Europy jest energia – sposób jej produkcji i jej koszty. Niedawny wzrost cen energii to obecnie najważniejszy problem, który trapi prywatne gospodarstwa domowe, a także przemysł i polityków. Niesie ze sobą również niepokojące implikacje geopolityczne. Dostawy energii w Europie są nadal w dużym stopniu uzależnione od zewnętrznych producentów. Zmiana tej sytuacji przyniesie poprawę naszym gospodarkom na kilku poziomach: Inwestowanie w większą ilość energii ze źródeł odnawialnych i w zdecentralizowane dostawy energii będzie bodźcem dla europejskich producentów, przyczyni się do zmniejszenia emisji CO₂, do zmniejszenia zależności od paliw kopalnych o zmiennych cenach, a w dłuższej perspektywie do obniżenia cen energii. Dlatego to priorytet polityczny dla Europy.

Jednocześnie jednak należy pamiętać, że UE nie jest monolitem. Oznacza to, że możliwości dostosowania się do tych nowych potrzeb i radzenia sobie z czynnikami zakłócającymi są bardzo zróżnicowane pomiędzy regionami i pomiędzy państwami członkowskimi. Transformacja wymaga inwestycji w badania naukowe i innowacje, w infrastrukturę, w przyciąganie przedsiębiorstw, w korzystne warunki produkcji dla przedsiębiorstw, w nowe technologie i materiały. Jednak także w środki wsparcia dla pracowników w sektorach dotkniętych zmianami strukturalnymi, w edukację oraz w podnoszenie i zmianę kwalifikacji.

Nie wszystkie państwa członkowskie są w takim samym stopniu przygotowane do tych stawienia czoła tym wyzwaniom. Ponadto pandemia pogłębiła nierówności między państwami członkowskimi, a rządy mają bardzo różniące się między sobą wykazy spraw do załatwienia i listy priorytetów. Różnice te nie powinny jednak przysłaniać wizji przywódców politycznych. Zmiana klimatu nie będzie czekać na kolejne wybory. Dostępne są środki finansowe na inwestycje cyfrowe i ekologiczne, a poprawa zdolności administracji publicznych i dobre zarządzanie to nie czarnoksiężstwo, lecz kwestia woli politycznej. Obywatele są świadomi trwających zmian strukturalnych. Aby skłonić ich do wspierania stosownych działań politycznych, konieczne są szeroko zakrojone konsultacje i działania komunikacyjne, zwłaszcza z udziałem partnerów społecznych i przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego.

Sandra Parthie jest dyrektorką brukselskiego biura Instytutu Gospodarki Niemieckiej (IW). Jest członkinią Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i sprawozdawczynią opinii EKES-u [„W jaki sposób określone ekosystemy przemysłowe przyczynią się do strategicznej autonomii UE i dobrobytu Europejczyków?”](#)

„JEDNO PYTANIE DO...”

Jedno pytanie do...

W naszej rubryce „Jedno pytanie do...” **Maria Nikolopoulou** odpowiada na pytania czytelniczek i czytelników „EKES info” o powody powołania grupy ad hoc ds. równości, której przewodniczy, i wyjaśnia znaczenie tej decyzji. (ehp)

Maria Nikolopoulou: „Nieustannie piel?gnujemy kultur? równo?ci”

EKES Info: Została Pani wybrana na przewodniczącą grupy ad hoc EKES-u ds. równości. Jakie będą najważniejsze zadania tej grupy?

Maria Nikolopoulou: Zadaniem grupy ds. równości jest pielęgnowanie w EKES-ie przekrojowej kultury równości i niedyskryminacji. Dlatego też pierwszym krokiem jest wskazanie obszarów, w których członkinie i członkowie mogą spotkać się z nierównym traktowaniem z powodu pochodzenia, płci, orientacji seksualnej czy przekonań. Dążymy również do zwiększenia udziału kobiet w Komitecie i do osiągnięcia jak najszybciej równowagi płci. Obecnie w Komitecie zasiada 108 członkiń (32,82%). Z jednej strony w perspektywie średnio- i długoterminowej chcemy zwiększyć liczbę członkiń, a z drugiej – zadbać o stworzenie większej przestrzeni i warunków do uaktywnienia się kobiet. Jedną z metod, które chcemy ulepszyć, jest gromadzenie danych na temat udziału kobiet w naszej działalności, nie tylko w charakterze członkiń, lecz również ekspertek i prelegentek.

W jaki sposób grupa będzie współpracować z innymi instytucjami i organizacjami w UE zajmującymi się kwestiami równości?

By wymienić się pomysłami, najlepszymi praktykami i działaniami, w ubiegłym roku nawiązaliśmy kontakt z byłą przewodniczącą Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia Parlamentu Europejskiego **Evelyn Regner** oraz z wiceprzewodniczącym Parlamentu ds. równości płci i różnorodności **Dimitriosem Papadimoulisem**. Spotkanie to zainspirowało nas do powielenia inicjatywy Parlamentu polegającej na organizacji Tygodnia Równości. Dopasowaliśmy ten pomysł do naszych prac i harmonogramu, a na posiedzeniu sekcji pod koniec roku przeprowadziliśmy debaty tematyczne nad kwestiami dotyczącymi kobiet, od przemocy motywowanej płcią po ich rolę w rolnictwie, transporcie wodnym, gospodarce i stosunkach zewnętrznych. Z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet 8 marca organizujemy ponadto otwarte, w zamyśle coroczne wydarzenie, które będziemy relacjonować w mediach.

Tego roku 8 marca chcielibyśmy zaadresować program wydarzeń do odbiorców spoza Komitetu i zwrócić ich uwagę na sytuację kobiet na rynku pracy.

EKES Info: Dlaczego Pani zdaniem istotne jest, by społeczeństwo obywatelskie miało taką grupę?

EKES jest częścią społeczeństwa obywatelskiego. Organizacje, do których należymy, wymagają szacunku i krzewią równość na poziomie krajowym i lokalnym. Musimy uczynić to samo na szczeblu europejskim w „siedzibie zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego”. By dochować wierności naszym wartościom i postulatam, musimy przekuć słowa w czyny, nieustannie pielęgnując kulturę równości.

Maria Nikolopoulou, członkini EKES-u i przewodnicząca grupy ad hoc ds. równości

---

ZGADNIJ, KOGO ZAPROSILI?MY

Niespodziewana go?cini

Co miesiąc w naszej kolumnie „Niespodziewany gość” będziemy przedstawiać czytelnikom i czytelnikom osobę publiczną, której praca oraz zaangażowanie stanowią źródło inspiracji dla innych. Są to osoby stanowiące przykład ze względu na swoją odwagę, siłę charakteru i determinację.

W tym miesiącem gościnią EKES Info jest **Hanna Liubakowa**, aktywistka i dziennikarka z Białorusi, która zdecydowanie mówi o tym, że białoruska opozycja potrzebuje Europy bardziej niż kiedykolwiek. Apeluje ona do Unii Europejskiej i innych darczyńców o wspieranie działań opozycji, a w szczególności o wspieranie dziennikarzy i organizacji pozarządowych w ich walce o wolność i demokrację.

Pragnie, by jej głos został usłyszany zwłaszcza jeśli chodzi o pomoc w tworzeniu kultury opozycyjnej i debaty w klimacie szacunku oraz we wzmacnianiu procesu transformacji.

Hanna Liubakowa jest białoruską dziennikarką i członkinią-nierezydentką Rady Północnoatlantyckiej. Pracuje jako nauczycielka i mentorka dziennikarzy. Rozpoczęła karierę zawodową w jedynym niezależnym białoruskim kanale telewizyjnym, Bielsat, gdzie pracowała jako korespondentka i prezenterka telewizyjna. Zdawała relację z różnych krajów i regionów, w tym z Belgii, Zjednoczonego Królestwa, Polski, Francji i Czeczenii. Była lauretką stypendium dziennikarskiego stypendium im. Václava Havla w radiu Wolna Europa/Radio Liberty w Czechach oraz stypendium Światowego Instytutu Prasowego w Stanach Zjednoczonych. W 2010 r. Hanna Liubakowa uzyskała dyplom z zakresu historii sztuki na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, a w 2017 r. na Uniwersytecie Brunel w Londynie – tytuł magistra z wyróżnieniem w dziedzinie dziennikarstwa międzynarodowego. Przyznano jej nagrodę im. Petera Cawsa za najlepszą pracę podyplomową. (ehp)

Hanna Liubakowa: „Pilnie potrzebne jest wsparcie dla społeczeństwa obywatelskiego na Białorusi”

Białorusini bardzo się zmienili. W 2020 r. powstał dynamiczny ruch obywatelski, którego kulminacją były masowe protesty na skalę niespotykaną od czasu upadku Związku Radzieckiego. W przeciwieństwie do wcześniejszych wyborów tym razem szczelnie oddolny reprezentował ludzi ze wszystkich środowisk, jednoczących się za pomocą kanałów społecznościowych pod przywództwem kobiet.

Białoruski dyktator Aleksandr Łukaszenko stracił poparcie i legitymację ze strony obywateli i obywaterek. Masowa mobilizacja go przestraszyła. Od tego czasu reżim przestawił się na tryb przetrwania i skoncentrował wysiłki na tłamszeniu sprzeciwu. Pierwszym celem ataków stało się społeczeństwo obywatelskie.

Poziom represji osiągnął poziom niespotykany dotąd od czasu zdobycia niepodległości. Od sierpnia 2020 r. zatrzymano około 40 tys. osób. Liczba uznanych więźniarek i więźniów politycznych sięgnęła nieomal tysiąca i wciąż rośnie.

Jednak Białorusini nigdy się nie poddali. Stworzyli struktury, które staną się podwalinami nowej Białorusi. Opracowali reformy i zdobyli fundusze, by nieść pomoc osobom potrzebującym i sobie nawzajem. W ramach dwóch największych inicjatyw finansowania społecznego, BySol i ByHelp, rozdzielono 7 mln USD na pomoc finansową i prawną dla ofiar represji. Reżim zareagował, oskarżając uczestników kampanii o finansowanie ekstremizmu i wszczął postępowanie karne przeciwko ich inicjatorom. W niektórych przypadkach zamrożono konta bankowe ludzi, którzy otrzymywali pomoc w ramach tych programów.

Gdy reżim Łukaszenki gwałtownie rozprawił się z protestującymi, obrońcy praw człowieka nieustraszenie dokumentowali brutalność aparatu państwowego i usiłowali doprowadzić do uwolnienia więźniów politycznych. Pomimo zablokowania ponad stu stron internetowych i zmuszenia wszystkich największych niezależnych mediów do opuszczenia kraju ludzie rozpowszechniali wydane samodzielnie gazety i wysyłali relacje naocznych świadków do dziennikarzy za granicą. Choć obecnie 32 pracowników mediów przebywa w więzieniu, to przepływ informacji nigdy się nie zatrzymał.

Współczesne społeczeństwo białoruskie jest zdecydowane, odporne i bardziej kreatywne od aparatu państwowego. Znajduje się jednak również pod ogromną presją. Aresztowania i grzywny pozbawiają organizacje zasobów ludzkich. Wiele z nich przeniosło się do innych krajów, zawiesiło działalność lub musiało ją ukryć przed reżimem. Rozwiązano ponad 300 organizacji pozarządowych. I tak już ograniczone możliwości finansowania na Białorusi jeszcze bardziej się skurczyły.

Świat demokratyczny musi teraz pilnie przemyśleć na nowo strategię wsparcia dla społeczeństwa obywatelskiego na Białorusi. Głównym zadaniem jest utrzymanie struktur w terenie i wspomoczenie organizacji, które zmuszone były uciec.

- Organizacje darczyńców powinny przede wszystkim uwzględnić wzrost kosztów operacyjnych w związku z represjami i przenoszeniem się w inne miejsce, a także mniejsze możliwości społeczeństwa obywatelskiego w zakresie uzyskiwania dochodów na Białorusi.
- Konieczne jest rozważenie zmiany formuły działalności, gdy kieruje się nią spoza kraju. Znakomita większość organizacji może obecnie działać jedynie za granicą, podczas gdy działalność w kraju w większości przypadków odbywa się w sposób nieformalny i na niewielką skalę. Choć jest to trudne, należy nieść pomoc ludziom wewnątrz kraju, w którym wiele organizacji ma nadal pracowników.

● Obecnie wiele organizacji nie może swobodnie planować strategii, gdyż otrzymuje wsparcie w ramach krótkoterminowych projektów, trwających krócej niż rok. Kluczowe znaczenie ma zaoferowanie większych możliwości wsparcia długoterminowego i infrastrukturalnego. Dotyczy to w szczególności przeniesionych organizacji, które muszą mieć możliwość utrzymania kontaktów z grupami docelowymi na Białorusi. Niezbędne jest tworzenie i utrzymywanie horyzontalnych powiązań między działaczami i inicjatywami.

● Ponadto darczyńcy i zaufani beneficjenci powinni wymieniać się informacjami, by zapewnić optymalne wykorzystanie pomocy i umożliwić organizacjom pozarządowym powołanym przez organy rządowe (GONGO) i organizacjom wspierającym reżim manipulowanie nią.

Łukaszenko chce, by Białoruś spowijała ciemność. Media potrzebują większego niż kiedykolwiek wsparcia.

● Po pierwsze istotna jest doraźna pomoc dla dziennikarzy, która powinna mieć charakter prawny, finansowy i psychologiczny.

● Po drugie kluczowe znaczenie ma wsparcie instytucjonalne dla środków masowego przekazu o już ugruntowanej pozycji, a także rozwój zdecentralizowanej sieci blogów i kanałów komunikacji w obrębie Białorusi. Ludzie są spragnieni nowych treści.

● Po trzecie należy ułatwiać skuteczniejsze działania w celu powstrzymania propagandy i dezinformacji. Konieczne jest zwalczanie inwigilacji w internecie, zapewnienie białoruskim dziennikarzom metod omijania cenzury oraz rozwijanie ich umiejętności cyfrowych. Jest to istotny element przyczyniający się do suwerenności kraju.

Wsparcie dla społeczeństwa obywatelskiego wymaga długofalowej, wystarczająco elastycznej i twórczej strategii. Przyczyni się to do stworzenia kultury sprzeciwu, nawiązania debaty w klimacie szacunku i wzmocnienia procesu transformacji.

Hanna Liubakowa

WIADOMO?CI EKES-U

[EKES: UE powinna zwalczać naruszenia praworządności?](#)

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) zajął twarde stanowisko w sprawie naruszeń praworządności w UE, oświadczając, że zobowiązuje się do dopilnowania, by Rada Unii Europejskiej i Komisja Europejska nakładały wysokie kary odstraszające na te państwa członkowskie, które systematycznie naruszają praworządność w sposób zagrażający budżetowi UE.

W opinii z inicjatywy własnej „*Praworządność a Fundusz Odbudowy*”, przyjętej na sesji plenarnej 20 stycznia, EKES z zadowoleniem przyjął [rozporządzenie UE 2020/2092](#), które umożliwia Komisji nakładanie kar finansowych za systematyczne niedociągnięcia w zakresie praworządności w danym kraju UE, i wezwał do ścisłego stosowania tego rozporządzenia we wszystkich dziedzinach związanych z budżetem.

Praworządność jest niezbędną podstawą demokratycznego i pluralistycznego społeczeństwa w Europie oraz dalszego istnienia UE – powiedział sprawozdawca opinii **Christian Bäumler**.

Aby przeciwdziałać systematycznemu nieprzestrzeganiu zasad praworządności, EKES zalecił, by UE stosowała wszelkie inne środki sankcji, takie jak postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, o którym mowa w art. 263 TFUE, oraz procedura z tytułu art. 7 TUE.

Zdaniem EKES-u, jeżeli państwo członkowskie UE systematycznie narusza praworządność, to zawsze naraża na szwank realizację programów finansowanych przez UE – lub przynajmniej jej poważnie zagraża – oraz szkodzi budżetowi UE. Dlatego też istotne jest, aby wszyscy beneficjenci płatności z budżetu Unii przestrzegali zasad przejrzystości i byli w stanie w pełni wykazać, na co przeznaczane są środki finansowe.

W krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności należy również określić środki, które rządy podejmą w celu wzmocnienia praworządności.

Większość przedłożonych do tej pory planów krajowych zawiera jednak zbyt mało inicjatyw w tym zakresie. Ponadto w swojej ocenie tych planów Komisja nie przywiązywała wystarczającej wagi do praworządności, co EKES uważa za godne ubolewania.

W swej opinii EKES wzywa wszystkie państwa członkowskie do przyłączenia się do wzmocnionej współpracy z Prokuraturą Europejską i apeluje, by stało się to warunkiem uczestnictwa w programach finansowanych przez UE. Ta współpraca już zaczyna przynosić rezultaty i w perspektywie długoterminowej może przyczynić się do znacznej poprawy transgranicznego ścigania przestępstw. (II)

[Europejski Rok Młodzieży 2022 powinien przynieść wszystkim młodym Europejczykom wymierne i trwałe korzyści.](#)

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) z zadowoleniem przyjął ogłoszenie roku 2022 Europejskim Rokiem Młodzieży, lecz ma poczucie, że powinien on wykraczać poza zwykłe działania promocyjne i przyczyniać się do realizacji strategii UE na rzecz młodzieży dzięki jasnym planom i zaangażowaniu, by osiągnąć wyniki, które będą miały konkretny wymiar dla wszystkich młodych Europejczyków.

W debacie związanej z Europejskim Rokiem Młodzieży 2022, która odbyła się na styczniowej sesji plenarnej EKES-u, udział wzięli **Anne Kjær Bathel** z programu „Młodzi przywódcy europejscy”, **Joe Elborn**, sekretarz

generalny Europejskiego Forum Młodzieży, i **Miriam Teuma**, przewodnicząca Europejskiego Komitetu Sterującego ds. Młodzieży w Radzie Europy.

*Bardzo ważne jest, by młodzież uczestniczyła w kształtowaniu obecnej i przyszłej polityki – powiedziała przewodnicząca EKES-u **Christa Schweng**. Młodzież jest naszą przyszłością, więc angażowanie jej i inwestowanie w nią ma kluczowe znaczenie dla budowania stabilnego, pokojowego i zrównoważonego społeczeństwa oraz prowadzenia polityki zgodnej z potrzebami młodego pokolenia.*

EKES ma wyjątkowe możliwości, by współpracować z sieciami młodzieżowymi i jest gotowy i chętny, by odgrywać rolę lidera w Roku Młodzieży, opierając się na udanych inicjatywach, takich jak „Twoja Europa, Twoje zdanie”, młodzieżowe obrady okrągłego stołu na temat klimatu i zrównoważonego rozwoju czy Młodzieżowy Szczyt Klimatyczny UE organizowany na początku lata.

EKES jest gotowy, by wnieść pozytywny wkład w obchody Europejskiego Roku Młodzieży 2022. Ten rok musi przynieść młodym ludziom w Europie wymierne rezultaty w obszarach polityki, które mają wpływ na ich życie. (ks)

EKES popiera priorytety francuskiej prezydencji UE

Odbudowa gospodarcza, siła i poczucie przynależności to trzy główne cele prezydencji francuskiej. Na sesji plenarnej 19 stycznia 2022 r. przewodnicząca EKES-u Christa Schweng, zwracając się do francuskiego sekretarza stanu do spraw europejskich Clémenta Beaune’a, oświadczyła, że EKES podziela i popiera te priorytety.

*Kiedy patrzę na Wasze priorytety – Europa bardziej suwerenna, nowy europejski model wzrostu i Europa skoncentrowana na ludziach – cieszę się, że wiele z nich przypomina priorytety EKES-u – stwierdziła **Christa Schweng**, podkreślając zaangażowanie EKES-u i jego wkład w kształtowanie odpornej, silnej, zrównoważonej i inkluzywnej Europy.*

Clément Beaune podkreślił, że prezydencja francuska pomoże przygotować Europę jutra, w perspektywie 2030 r., i że położy fundamenty pod dalekosiężne zmiany dotyczące wartości, inwestycji, młodzieży, kultury i zdrowia. Szczególną uwagę zwrócimy na promowanie wartości, które jednoczą nas wszystkich, ale które osłabiły się w ostatnich latach, być może dlatego, że uznano je za oczywiste, takie jak praworządność i wartości demokratyczne. *Chcemy umacniać poczucie przynależności i bronić naszych wartości. Nie uda się stworzyć projektu politycznego, jeśli zabraknie tej wspólnej tożsamości europejskiej wykraczającej poza tożsamości narodowe – stwierdził.*

Odnosząc się do zbliżającego się zakończenia Konferencji w sprawie przyszłości Europy, **Christa Schweng** dodała: *Jako siedziba europejskiego zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego możemy być Waszymi najlepszymi sojusznikami na tym newralgicznym końcowym etapie. Kluczowe znaczenie będzie miało*

zapewnienie wymiernych rezultatów i przejrzystych działań następnych. Obywatele będą potrzebować tej przejrzystości i muszą zobaczyć, że UE wywiązuje się ze swoich obietnic. Tak więc prezydencja francuska będzie mieć kluczowe znaczenie dla powodzenia konferencji i dla przywrócenia UE jej obywatelom.

Clément Beaune oświadczył, że Konferencja w sprawie przyszłości Europy przyniesie konkretne rezultaty, które będzie należało szybko wdrożyć, gdyż konferencja nie może być tylko udawanym wydarzeniem. Musi ona położyć podwaliny pod prawdziwe reformy. (mp)

Konieczne potrzebujemy wystarczającej, zrównoważonej i dostępnej opieki wysokiej jakości nad osobami starszymi

EKES jest głęboko przekonany, że model opieki nad niesamodzielnymi osobami starszymi powinien zostać włączony do głównego nurtu kształtowania polityki UE, biorąc pod uwagę fakt, że do 2050 r. odsetek osób w wieku powyżej 80 lat ma wzrosnąć ponaddwukrotnie.

Pandemia obnażyła niedociągnięcia w tej dziedzinie, a inicjatywa zaproponowana przez Komisję nowa europejska strategia w zakresie opieki, jest zdaniem EKES-u krokiem we właściwym kierunku. Jednak organy doradcze i europejskie organizacje społeczeństwa obywatelskiego reprezentujące osoby starsze muszą mieć wpływ na tę kwestię.

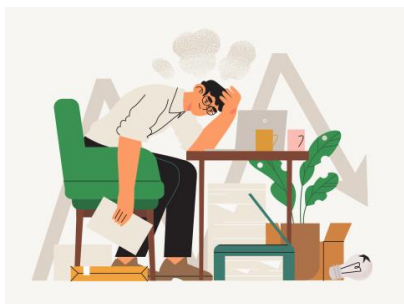
W swojej [opinii W kierunku nowego modelu opieki nad osobami starszymi: lekcje z pandemii COVID-19](#), przyjętej na styczniowej sesji plenarnej, EKES zajął się dokładniej różnymi modelami opieki długoterminowej nad osobami w wieku powyżej 65 lat, które utraciły samodzielność lub korzystają z opieki instytucjonalnej.

Miguel Ángel Cabra De Luna, sprawozdawca opinii, podkreślił: *Opieka nad osobami starszymi powinna stanowić fundament polityki UE zgodnie z planem działania na rzecz europejskiego filaru praw socjalnych.*

EKES zaproponował utworzenie europejskiego obserwatorium, które zajmowałoby się opieką nad osobami starszymi. Dzięki niemu możliwe byłoby gromadzenie wystarczających danych statystycznych, porównywanie dobrych praktyk w modelach używanych w różnych państwach, zapewnianie wsparcia technicznego w celu ułatwienia przyjmowania wytycznych politycznych UE i wdrażania europejskiego filaru praw socjalnych.

Ponadto w opinii EKES-u wzywa się do ustanowienia Europejskiego Roku Osób Starszych w uznaniu praw podstawowych tych osób i ich wkładu w życie społeczne, zgodnie z art. 25 Karty praw podstawowych UE.

W trakcie pandemii prawa i potrzeby osób starszych były uwzględniane jedynie w części, co uwypukliło niedociągnięcia koncepcyjne, strukturalne i funkcjonalne modeli opieki nad takimi osobami. W szerszym kontekście dzięki tej sytuacji podkreślony został fakt, że starzenie się społeczeństwa jest kluczowym wyzwaniem strategicznym dla UE i jej państw członkowskich. (at)

Zdrowie i bezpieczeństwo w miejscu pracy – nowe zagrożenia zawodowe wymagają stanowczego dialogu społecznego

W swojej opinii „Dialog społeczny jako narzędzie bezpieczeństwa i higieny pracy” Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) stwierdził, że mimo transformacji ryzyka zawodowego spowodowanej cyfryzacją pracy, która doprowadziła do

gwałtownego wzrostu stresu i wypalenia zawodowego lub urazów ergonomicznych, a przy tym do nieznaczного spadku liczby wypadków w miejscu pracy, kluczowe znaczenie jako narzędzie promowania bezpieczeństwa i higieny pracy ma wciąż dialog społeczny.

„Środki BHP wdrażane w ramach dialogu społecznego nie tylko pozytywnie wpływają na zdrowie pracowników, ale mogą również poprawić rentowność przedsiębiorstw oraz zmniejszają koszty opieki i absencji. Koszt społeczny urazów i chorób związanych z pracą szacuje się na 3,3% PKB UE, co odpowiada 476 mld EUR” – powiedziała sprawozdawczyni **Franca Salis-Madinier**.

Jakość dialogu społecznego jest jednak różna w poszczególnych państwach członkowskich, co wywołuje nierówne stosowanie niezależnych porozumień partnerów społecznych w dziedzinie BHP.

Zdaniem EKES-u należy wzmocnić europejski dialog społeczny, aby zapewnić jednolitą ochronę wszystkich unijnych pracowników.

Dlatego Komisja Europejska powinna wyznaczyć jasne kryteria zapewniające, że porozumienia podpisane przez partnerów społecznych są wdrażane we wszystkich państwach członkowskich, zwłaszcza z myślą o wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE, w którym stwierdzono, że Komisja nie ma obowiązku prowadzenia działań na wniosek partnerów społecznych nawołujących do wdrażania porozumień.

Ponadto oprócz produktywnego dialogu społecznego opracowanie ogólnych wytycznych w dziedzinie BHP wymaga silnych ram regulacyjnych. Umowy prowadzące do sporządzenia dyrektyw Rady na wniosek obu stron-sygnatariuszy wydają się być bardziej skuteczne, ponieważ gwarantują konkretne plany działania w państwach członkowskich.

W tym celu EKES wzywa do stworzenia nowych wytycznych w dziedzinie telepracy, bardziej ambitnego stanowiska dotyczącego walki z nowotworami oraz opracowania unijnych dyrektyw dotyczących zaburzeń układu mięśniowo-szkieletowego i ryzyka psychospołecznego, które to obszary stają się coraz większym ryzykiem zawodowym dla europejskich pracowników.

Grupa Pracodawców w EKES-ie zgłosiła szereg poprawek do opinii, przeciwstawiając się zwłaszcza wezwaniom do nowych środków regulacyjnych oraz np. proponowanym nowym działaniom UE w zakresie zaburzeń układu mięśniowo-szkieletowego i ryzyka psychospołecznego, a także opracowaniu nowych wytycznych w dziedzinie telepracy.

Opracowana na wniosek prezydencji Francji w Radzie UE opinia została przyjęta na sesji plenarnej EKES-u w styczniu 172 głosami za (oddano 32 głosy przeciw, a 70 osób wstrzymało się od głosu). (II)

EKES wzywa do powożenia rzezników finansowych dla M?P oraz do przyj?cia takiego podej?cia do sztucznej inteligencji, które na pierwszym miejscu stawia?oby ma?e przedsi?biorstwa w Europie.

The EESC has called for the creation of special ombudsmen to help SMEs in Europe cope with their financial and funding issues. The Committee also stresses that, for SMEs to take up AI, there needs to be the political will to support them in the process.

At its January plenary, the EESC adopted two reports dealing with some of the most pressing issues impacting SMEs.

In [Next Generation SME Strategy – Enhancing Effective and Swift Delivery](#), the EESC stresses that access to credit, liquidity, cashflow and payments are all critical stumbling blocks for SMEs, especially with COVID - hence the proposal to create a network of financial and funding ombudsmen to:

- promote SMEs' access to funds;
- study whether and how intermediary banks use financial instruments to reach the SMEs most in need of financial resources;
- mediate disputes between SMEs and financing and funding providers.

The EESC also suggests:

- creating an SME liquidity task force to monitor the European Commission's new measures to improve the short-term liquidity of micro-SMEs;
- introducing a one-sheet application form to ease the burden for companies with limited human resources and legal teams which wish to apply for EU funds.
- providing more opportunities for SMEs to bid for and win public contracts in the Member States.

In *Developing artificial intelligence in European micro, small and medium-sized enterprises (MSMEs)*, the EESC stresses that strong political will is needed to overcome the barriers which stand in the way of MSMEs embracing AI.

Political will is needed to build trust, using social partners, chambers of commerce, professional associations and the like to dispel MSMEs' concerns on the ground.

The EESC suggests a set of measures that also require sustained political will - first and foremost:

- using education and vocational training to promote a general mastery of AI;
- ensuring that MSMEs have easy access to both public and private funding for AI;
- guaranteeing infrastructure and connections everywhere;
- promoting awareness of cybersecurity issues;
- disseminating best practices and success stories as widely as possible. (dm)

EKES: „Gospodarka społeczna: dostosowanie inwestycji w celu przyciągnięcia finansowania”

W nowym sprawozdaniu EKES-u stwierdza się, że potrzebne są nowe instrumenty finansowe, by dalszy rozwój gospodarki społecznej wykraczał poza pakiet bodźców przyznany jej w ramach programów publicznych, i apeluje się o szkolenia finansowe wspierające finansowanie prywatne.

W przyjętej w styczniu [opinii](#) EKES odnotował, że gospodarka społeczna może przyciągać odpowiednie inwestycje wyłącznie wówczas, gdy specjalne instrumenty finansowe zapewniają równowagę między wpływem społecznym, odpowiednimi dochodami inwestorów oraz sprawiedliwym ryzykiem dla przedsiębiorstw społecznych.

Sprawozdawca **Giuseppe Guerini** zauważył: „Naprawdę konieczne jest ułatwienie powiązań między kręgami inwestorów prywatnych a światem gospodarki społecznej. Naszym zdaniem podmioty finansowe za często uznają organizacje gospodarki społecznej za podmioty wysokiego ryzyka, gdyż posługują się po prostu narzędziami stosowanymi powszechnie do oceny innych rodzajów przedsiębiorstw”.

Inwestycje o skutkach społecznych powinny spełniać następujące kryteria:

- mieć jasny cel w zakresie oddziaływania społecznego;
  - wspierać przedsiębiorstwa zdefiniowane wyraźnie jako społeczne;
  - wzbudzać oczekiwania co do sprawiedliwej, wyważonej i przejrzystej stopy zwrotu, nawet jeżeli jest ona niższa od średniej rynkowej;
  - umożliwiać reinwestycję części aktywów w inne inwestycje spełniające cele społeczne;
  - wywierać wymierny wpływ;
- odpowiadać wartościom przedsiębiorstwa, w których są dokonywane.

Do pokonania luki inwestycyjnej niezbędna jest również dogłębna znajomość partnera. „Podmiotom gospodarczym należy ułatwić zrozumienie realiów przedsiębiorstw społecznych, a przedsiębiorstwom społecznym – orientację w świecie i instrumentach finansowych” – dodała współsprawozdawczyni **Marie Pierre le Breton**.

Przydatne może być również propagowanie dobrych praktyk, takich jak działania fińskiego centrum wiedzy specjalistycznej ds. inwestowania społecznego czy też francuskie modele inwestycyjne oparte na opłatach za wyniki. Należy jednak ustanowić ogólnounijne wskaźniki w celu oceny oddziaływania. Mogą mieć one

obiektywny charakter, np. liczba powstałych miejsc pracy, lub subiektywny – np. dobrostan danej społeczności.

Recepta EKES-u na bezpieczeństwo żywnościowe i zrównoważony rozwój

W przyjętej na sesji plenarnej 19 stycznia 2022 r. opinii **„Bezpieczeństwo żywnościowe i zrównoważone systemy żywnościowe”** EKES wskazał główne czynniki sprzyjające zrównoważonej i konkurencyjnej produkcji żywności w UE oraz

mniej zależności od przywozu przy jednoczesnym zwiększeniu niezależności UE pod względem zaopatrzenia w białko.

Aby kompleksowa europejska polityka żywnościowa naprawdę odpowiadała potrzebom europejskich konsumentów, ceny i jakość żywności produkowanej w sposób zrównoważony w UE muszą być konkurencyjne. Oznacza to, że europejski sektor rolno-spożywczy musi być w stanie dostarczać żywność konsumentom po cenach uwzględniających dodatkowe koszty takich elementów jak zrównoważoność, dobrostan zwierząt, wyższe koszty nakładów, bezpieczeństwo żywności i wartość odżywcza, a także godziwy dochód dla rolników. Musi zarazem utrzymać swą pozycję, by przeważająca większość konsumentów nadal preferowała ten rodzaj żywności.

Wiele pozostaje do zrobienia, choć Europejski Zielony Ład – dzięki zasadom określonym w strategii „Od pola do stołu” i strategii na rzecz bioróżnorodności – stwarza możliwość potwierdzenia „społecznej umowy w sprawie żywności” między UE a jej obywatelkami i obywatelami. „Komisja proponuje zbyt mało konkretnych działań w celu wzmocnienia sektora rolno-spożywczego, zwiększenia dochodów rolników i pracowników czy też wsparcia sprawiedliwych cen i wartości żywności” – podkreślił współsprawozdawca **Peter Schmidt**.

Jak stwierdził sprawozdawca opinii **Arnold Puech d’Alissac**: „(...) do głównych czynników zapewniających konkurencyjność europejskich producentów należą: wspieranie otwartej autonomii strategicznej, zapewnienie wzajemności standardów handlowych, wspieranie badań naukowych, rozwój cyfryzacji, innowacyjnych technologii i nasion, a także ułatwienie rolnikom odbywania szkoleń z nowych technologii”. Rozwijanie w UE upraw roślin strączkowych i ich nasion o wysokiej zawartości białka, a także nasion oleistych i makuchów przyniosłoby korzyści rolnikom w UE i miałoby pozytywny wpływ na klimat, różnorodność biologiczną i środowisko. (mr)

Potrzebne s? inwestycje w ?eglug? ?ródl?dow?

UE musi stale dostosowywać europejski transport do obecnych i przyszłych potrzeb, zwłaszcza w świetle zmian popytu i tendencji wzrostowej w obrotach portów morskich. Kluczową cechą muszą być multimodalność i inteligentna żegluga, wykorzystujące zalety różnych gałęzi transportu do osiągnięcia jak najlepszych

wyników, przy jednoczesnym zwiększaniu bezpieczeństwa i zmniejszaniu obciążeń dla środowiska.

Tak brzmi główne przesłanie przyjętej na sesji plenarnej EKES-u w styczniu [opinii](#) autorstwa **Mateusza Szymańskiego** w sprawie komunikatu Komisji [„NAIADES III: Rozwój europejskiej żeglugi śródlądowej dostosowanej do przyszłych wyzwań”](#).

Zabierając głos z okazji posiedzenia, **Mateusz Szymański** powiedział: „NAIADES III jest ważnym planem działania. EKES popiera wysiłki na rzecz zwiększenia udziału żeglugi śródlądowej w transporcie pasażerskim i towarowym. W obszarze tym kryje się olbrzymi, do tej pory niewykorzystany potencjał. Potrzebujemy woli politycznej i zaangażowania na wielu szczeblach, aby ustanowić środki wsparcia dla rozbudowy i utrzymania infrastruktury oraz popularyzacji żeglugi śródlądowej jako sektora, który oferuje możliwości kariery zawodowej. Należy również zaktualizować sieć TEN-T w odpowiedzi na nowe tendencje w transporcie.” (mp)

Regiony najbardziej oddalone s? kluczem do przysz?o?ci UE

W opinii rozpoznawczej sporządzonej na wniosek francuskiej prezydencji w Radzie UE EKES apeluje, by Komisja Europejska rozważyła znaczące korzyści, które regiony najbardziej oddalone mogą przynieść przyszłej Europie.

Komisja powinna przedsięwziąć odpowiednie środki w celu zadbania o to, by regiony te nie zostały zepchnięte na dalszy tor w toku odbudowy po pandemii COVID-19 czy też transformacji klimatycznej, społecznej i cyfrowej. EKES proponuje nowe istotne kroki na drodze do zdobycia przez te regiony niezależności żywnościowej i energetycznej, zielonej transformacji, zrównoważonej turystyki, włączenia społecznego, zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego, nabywania kwalifikacji oraz rozwiązania problemu dostępu do wody i warunków sanitarnych.

Sprawozdawca **Joël Destom** powiedział: „Regiony najbardziej oddalone powinny być postrzegane jako poligon doświadczalny postępów na skalę światową i mogą stać się wzorcem do naśladowania”.

Współsprawozdawca **Gonçalo Lobo Xavier** dodał: „EKES apeluje o zapewnienie dostępu cyfrowego w regionach najbardziej oddalonych, a także o uwzględnienie w następnych programach operacyjnych szeroko

zakrojonego projektu dostępu do wody i warunków sanitarnych". (tk)

EKES proponuje istotne uzupełnienie zaleceń Komisji w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro na 2022 r.

W styczniu 2022 r. EKES przyjął opinię dotyczącą zaleceń Komisji Europejskiej w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro na 2022 r. z uwzględnieniem obecnych okoliczności.

Sprawozdawca **Juraj Sipko** stwierdził: *Jednym z głównych wyzwań dla gospodarki strefy euro jest zarządzanie wysokim poziomem długu publicznego i inflacji oraz kwestia dalszej transformacji w kierunku zielonej i cyfrowej gospodarki przy zachowaniu stabilności społecznej.*

EKES uważa, że unijny pakt stabilności i wzrostu nie jest adekwatny do obecnych warunków. Projekt unii bankowej musi być realizowany szybciej i należy ukończyć unię rynków kapitałowych. EKES jest również zaniepokojony pogłębianiem się niestabilności społecznej i wzywa do opracowania nowych, bardziej odpowiednich wskaźników dotyczących nierówności i ubóstwa. (tk)

EKES ostrzega przed ewentualnymi negatywnymi skutkami społeczno-gospodarczymi wniosku dotyczącym dyrektywy w sprawie opodatkowania produktów energetycznych.

W przyjętej w styczniu 2022 r. opinii EKES z zadowoleniem przyjmuje dążenie Komisji Europejskiej do wyjaśnienia i aktualizacji obecnych ram UE oraz ukształtowania europejskiego systemu podatkowego w sposób sprzyjający zrównoważonej energii ze źródeł niekopalnych.

Wyraził jednak zaniepokojenie, że niektóre środki przewidziane we wniosku Komisji Europejskiej dotyczącym dyrektywy mogą mieć negatywne skutki społeczno-gospodarcze.

Sprawozdawca **Stefan Back** wezwał do przyjęcia bardziej elastycznego podejścia do dopuszczalnych biopaliw oraz do ich opodatkowania.

Komitet zaleca, by posługiwać się pojęciem „ubóstwa energetycznego” zamiast mówić o „gospodarstwach domowych znajdujących się w trudnej sytuacji”; by wpływy z podatków ekologicznych trafiały do osób, które najdotkliwiej odczuwają ich skutki, oraz by dostosować unijny system opłat w sposób odzwierciedlający ceny wszystkich rodzajów energii.

*EKES ubolewa również nad tym, że we wniosku nie uwzględniono środków mających przeciwdziałać ubóstwu w zakresie mobilności – dodał współsprawozdawca **Philippe Charry**. (tk)*

Dostęp do surowców staje się kluczowy dla pomyślnego przebiegu dwójakiej transformacji

Na konferencji wysokiego szczebla zorganizowanej przez EKES w dniu 31 stycznia przeprowadzono długą dyskusję o pierwszoplanowej roli surowców. Tematem przewodnim konferencji były szczególnie dwa główne aspekty: nieodzowność surowców krytycznych dla zapewnienia autonomii strategicznej UE w ramach transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz znaczenie obiegu zamkniętego dla stworzenia rynku surowców wtórnych w Europie.

„Jeśli chodzi o dostawy większości surowców, Europa jest zależna od reszty świata. Musi jako jedna z pierwszych pokazać, że sektor surowców może być zrównoważony pod względem środowiskowym i społecznym” – powiedziała przewodnicząca EKES-u **Christa Schweng**, podkreślając również potrzebę partnerstw strategicznych z krajami myślącymi podobnie na całym świecie.

Thierry Breton, komisarz do spraw rynku wewnętrznego, przemówił podczas konferencji w nagraniu wideo: „Do 2050 r. potrzebować będziemy 60 razy więcej litu do akumulatorów elektrycznych w pojazdach. Jestem pewien, że gospodarka o obiegu zamkniętym stanie się nową metodą działania w odniesieniu do surowców. Będzie to dla nas kolejny istotny sposób zapewnienia bezpieczeństwa i odporności łańcuchów dostaw. EKES i Komisja Europejska reprezentują to samo stanowisko”.

Agnès Pannier-Runacher, francuska sekretarz stanu ds. przemysłu, stwierdziła, że surowce krytyczne są bardzo istotne dla autonomii Europy w transformacji ekologicznej i cyfrowej opartej na obiegu zamkniętym. Biorąc pod uwagę, że autonomia energetyczna Europy jest jednym z priorytetów prezydencji francuskiej w Radzie Unii Europejskiej, „nie możemy pozwolić na to, by nasza zależność od paliw kopalnych przerodziła się w ponowną zależność od tych strategicznych metali”, dodała.

Uczestnicy dyskusji zgodzili się, że Europa musi przewodzić globalnym wysiłkom w tej dziedzinie, podnosząc standardy środowiskowe, społeczne i związane z zarządzaniem do niespotykanego jeszcze poziomu. „EKES ma pełną świadomość pilnej potrzeby rozwiązania tej kwestii. Uważa, że działania zaplanowane przez Komisję Europejską są niezbędne do utrzymania i wzmocnienia bazy przemysłowej UE” – stwierdził przewodniczący Komisji Konsultacyjnej ds. Przemian w Przemysle EKES-u **Pietro Francesco De Lotto**, który przewodniczył konferencji.

Podsumowując, instytucje publiczne muszą wciąż łączyć siły i działać, a społeczeństwo obywatelskie musi się nadal angażować w tę dziedzinę.

Wydarzenie było częścią inicjatyw EKES-u podejmowanych z okazji Konferencji w sprawie przyszłości Europy. (ks)

AKTUALNOŚCI Z GRUP

Zielony Ład zmieni wszystko, szczególnie z geopolityką

Dimitris Dimitriadis, członek Grupy Pracodawców i przewodniczący Sekcji Stosunków Zewnętrznych w EKES-ie

Europejski Zielony Ład, którego celem jest dekarbonizacja gospodarki UE, przynosi zasadniczą, rewolucyjną zmianę dla gospodarki, społeczeństwa oraz stosunków z resztą świata.

Na konferencji COP26 została wreszcie powszechnie uznana potrzeba pilnego działania. UE jest nadal liderem w tym wyścigu z czasem: rolą Europy jest dawanie przykładu. W naszym interesie leży szybka modernizacja gospodarki, by pozostać lub stać się światowym liderem w dziedzinie recyklingu i gospodarki o obiegu zamkniętym, wychwytywania dwutlenku węgla z atmosfery, ekologicznego wodoru oraz elektrowni słonecznych i wiatrowych.

Europa jest największym globalnym rynkiem i wszędzie odczuwalne będą skutki naszych działań na rzecz ograniczania emisji, przechodzenia od paliw kopalnych do odnawialnych źródeł energii oraz zmniejszenia zależności energetycznej. Wystarczy pomyśleć o imporcie ropy i gazu z Rosji i Algierii.

Zgodnie z naszym tradycyjnym zaangażowaniem na rzecz stosunków wielostronnych musimy wziąć pod uwagę skutki dla państw trzecich i pomóc słabszym krajom – tym, które w mniejszym stopniu przyczyniły się do globalnego ocieplenia, ale zapłacą wyższą cenę za jego skutki. UE powinna również bezzwłocznie zacząć negocjacje z najbliższymi sąsiadami, by pomóc im osiągnąć w odpowiednim czasie ich cele.

Stany Zjednoczone ciągle obawiają się naszego mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂, który traktują jako potencjalny środek protekcyjny. Jednak Europa nie może z niego zrezygnować, gdyż jest to sposób na zapobieganie ucieczce emisji gazów cieplarnianych.

Jeżeli chodzi o uzależnienie od zagranicy, mamy do czynienia z palącym problemem surowców krytycznych. Chiny dostarczają 95% wszystkich metali ziem rzadkich wykorzystywanych na świecie w nowych technologiach. Czas działać, by zróżnicować nasze źródła dostaw.

Mamy wiedzę naukową, technologie, możliwości finansowania i pomysły. Nie mamy natomiast czasu: UE musi działać szybko, a EKES będzie śledził rozwój sytuacji, wyrażając na każdym etapie opinie i poglądy społeczeństwa obywatelskiego.

Cały artykuł dostępny jest pod adresem: europa.eu/!39cXrP (kr)

Dialog społeczny jako narzędzie bezpieczeństwa i higieny pracy

Grupa Pracowników w EKES-ie

W okresie, gdy różne rodzaje kryzysów i transformacji wpływają na świat pracy, dialog społeczny może odegrać kluczową rolę w realizacji trzech kluczowych celów: przewidywania zmian wynikających z transformacji ekologicznej, cyfrowej i demograficznej oraz zarządzania nimi, poprawy zapobiegania wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym oraz gotowości na wszelkie możliwe przyszłe kryzysy zdrowotne.

Oprócz dialogu społecznego w niezbędnych przypadkach Unia Europejska musi przyjąć środki regulacyjne oraz wytyczne dotyczące takich przypadków jak telepraca oraz aktualizacja europejskich ram porozumienia z 2002 r.

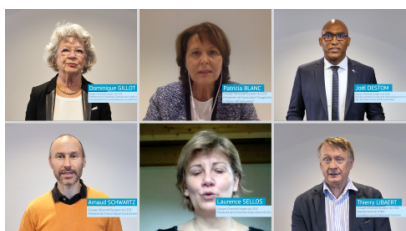
Pandemia stwarza okazję do rozwinięcia nowych wspólnych zdolności radzenia sobie z przyszłymi kryzysami i łagodzenia ich wpływu na BHP. Plany odbudowy powinny umożliwić zwiększenie roli partnerów społecznych w tych krajach członkowskich, gdzie mają oni najmniejszą wagę.

Koszty chorób zawodowych, takich jak choroby serca i wypalenie należy ściśle monitorować, aby móc określić odpowiednie środki na odpowiednim poziomie dla osiągnięcia celu „Wizja zero” ukierunkowanego na wyeliminowanie w UE zgonów związanych z pracą.

Środki BHP wdrażane w ramach dialogu społecznego pozytywnie wpływają na zdrowie pracowników, mogą poprawić rentowność przedsiębiorstw oraz zmniejszają koszty opieki i absencji. Koszt urazów i chorób związanych z pracą dla społeczeństwa szacuje się na 3,3% PKB UE (476 mld EUR) czyli ponad połowę środków z planu odbudowy.

Dlatego musimy rozwijać kulturę zapobiegania poprzez szkolenie różnych uczestników dialogu społecznego, uświadamianie pojawiających się zagrożeń oraz zwiększanie i rozpowszechnianie dostępnych zasobów.

Dwustronne negocjacje europejskich partnerów społecznych mają pierwszoplanowe znaczenie dla rozwiązywania problemów w zakresie BHP. Stosowanie autonomicznych umów jest jednak czasami nierównomierne i zależy od różnej skuteczności dialogu społecznego i różnorodności systemów stosunków pracy w państwach członkowskich. Dlatego też potrzebne są regulacje w niektórych obszarach, takich jak zagrożenia psychospołeczne i zaburzenia układu mięśniowo-szkieletowego. (prp)

Członkowie Grupy „Różnorodność Europy” przedstawiają swoje oczekiwania wobec prezydencji francuskiej

Grupa „Różnorodność Europy” w EKES-ie

Po objęciu przez Francję prezydencji w Radzie Unii Europejskiej francuscy członkowie Grupy „Różnorodność Europy” dzielą się swoimi nadziejami na obecną półroczną – chcą między innymi wzmocnienia europejskiej demokracji i przesunięcia punktu ciężkości z UE na europejskie społeczeństwo.

Od 1 stycznia 2022 r. Francja sprawuje półroczną prezydencję w Radzie UE. Jednym z jej priorytetów jest wzmocnienie europejskiej demokracji. Program prezydencji skupia się na trzech celach, w tym na tworzeniu bardziej ludzkiej Europy, która wsłuchuje się w obawy obywateli i obywateli w kontekście trwającej właśnie Konferencji w sprawie przyszłości Europy.

Jako przedstawiciel organizacji społeczeństwa obywatelskiego EKES popiera ten cel i aktywnie uczestniczy w Konferencji. Członkinie i członkowie Grupy „Różnorodność Europy” z Francji mają wiele oczekiwań.

Dominique Gillot ([FG PEP](#), [CNCPPH](#)), oznajmiła: *Liczę na potwierdzenie idei inkluzywnej i solidarnej Europy, również w dziedzinie opieki zdrowotnej, na pełne zaangażowanie obywateli i obywateli i na poświęcenie szczególnej uwagi osobom starszym i z niepełnosprawnościami.*

Patricia Blanc (stowarzyszenie „[Imagine for Margo](#) – Children without cancer”) stwierdziła, że wskutek pandemii COVID-19 zagrożenia zdrowotne znalazły się w centrum zainteresowania opinii publicznej i zaapelowała o to, by nie zapominać, że nowotwory i choroby rzadkie dotyczą co roku milionów ludzi w Europie.

Joël Destom ([MIAG](#), [AG2R La Mondiale](#)) wyraził nadzieję, że hasła francuskiej prezydencji – odbudowa, poczucie przynależności, siła – a także kwestie społeczne, cyfrowe i klimatyczne, odbiją się jeszcze głośniejszym echem w terytoriach zamorskich.

Arnaud Schwartz ([FNE](#)) pragnie, aby prezydencja francuska była ambitna nie tylko w słowach, ale także w działaniach, dzięki prawidłowemu wdrażaniu prawodawstwa dotyczącego ochrony środowiska.

Laurence Sellos (Izba Rolnicza [Seine Maritime](#)) wyraziła obawę, że postanowienia Zielonego Ładu dotyczące rolnictwa drastycznie ograniczą produkcję w Europie i zaapelowała do francuskiej prezydencji o rewizję stanowiska w tej sprawie, aby – bazując na wiedzy naukowej – przyspieszyć transformację ekologiczną w rolnictwie i lepiej sprostać wyzwaniu związanemu ze zmianą klimatu.

Thierry Libaert ([FNH](#)) stwierdził, że Europa to bardzo ambitny projekt, który stracił impet i przejrzystość. Okres prezydencji francuskiej jest zatem doskonałą okazją do tego, by odnowić więź społeczeństwa z Europą. *Musimy mniej mówić o Europie, a więcej o samych Europejczykach* – dodał.

Odwiedź [stronę internetową Komitetu](#), by dowiedzieć się o prowadzonych przez Grupę „Różnorodność Europy” pracach związanych z Konferencją w sprawie przyszłości Europy i prezydencją francuską. (jk)

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

„Zosta? z nami” – zdj?cia Chorwacji po trz?sieniu ziemi

EKES organizuje wystawę fotograficzną z okazji pierwszej rocznicy katastrofalnego trzęsienia ziemi, które dotknęło Chorwację w grudniu 2020 r.

Zatytułowana „Zostań z nami” kolekcja 25 zdjęć ma poszerzać świadomość niszczycielskiego wpływu klęsk żywiołowych na wszelkie działania ludzkie, społeczne i handlowe.

Zdjęcia pokazują rzemieślników, którzy utracili swoje warsztaty i zostali bez środków na kontynuowanie działalności, a mimo to nadal inspirowali ludzi swoim przykładem zjednoczenia i pozytywnego nastawienia.

Fotografie zostały wykonane głównie w miastach Sisak, Petrinja i Glin oraz na otaczających je obszarach. Ukazują pozostawione przez trzęsienie ziemi rumowiska oraz niezliczone problemy, którymi wciąż – po roku od klęski – należy stawiać czoła, by przywrócić normalne życie.

Wystawę można będzie oglądać od **15 lutego do 15 marca 2022 r.** Ekspozycja będzie w całości dostępna wirtualnie na stronie internetowej EKES-u. (ck)

Gospodarka o obiegu zamkniętym idzie w parze z muzyką?

Dnia 2 marca, podczas konferencji zainteresowanych stron gospodarki o obiegu zamkniętym (ECESP) 2022, EKES będzie gospodarzem specjalnego występu pt. „Music with Trash”.

Przed publicznością wystąpi [międzynarodowe trio perkusyjne TrashBeatz](#). Warsztatom poświęconym gospodarce o obiegu zamkniętym towarzyszyć będzie muzyka wykonywana na instrumentach pochodzących z odpadów.

„Dajemy odpadom drugie życie, grając na instrumentach, które są z nich wykonane” – mówią członkowie zespołu **TrashBeatz**.

Nic nie nadawałoby się lepiej do oprawy artystycznej tegorocznej konferencji hybrydowej ECESP pt. „W kierunku nowej normalności: zrównoważone produkty z myślą o zrównoważonej konsumpcji”.

Doroczna konferencja ECESP zostanie zorganizowana wspólnie przez EKES i Komisję Europejską w dniach 1-2 marca. Więcej informacji na temat wydarzenia można uzyskać również na [stronie internetowej ECESP](#). (ck)

„Prawda o kłamstwach” wkrótce zostanie ujawniona

W czasie, gdy EKES przygotowuje się do powitania 99 uczennic i uczniów szkół średnich oraz towarzyszących im nauczycielek i nauczycieli na organizowanym w 2022 r. wydarzeniu młodzieżowym pt. „Prawda o kłamstwach. Młodzież demaskuje dezinformację”, członkinie i członkowie Komitetu pełniący rolę mentorów odwiedzają wybrane szkoły, by spotkać się i porozmawiać z delegacjami uczestniczącymi w młodzieżowej sesji plenarnej.

Spotkania te zostały zamieszczone na platformie interaktywnej Konferencji w sprawie przyszłości Europy, w częściach dotyczących młodzieży i demokracji uczestniczącej.

„Prawda o kłamstwach. Młodzież demaskuje dezinformację” to hasło wybrane na tegoroczne wydarzenie „[Twoja Europa – Twoje Zdanie](#)”, sztandarową imprezę młodzieżową EKES-u. Odbędzie się ona w pełni zdalnie w dniach 31 marca i 1 kwietnia 2022 r. Program jest już [dostępny online](#). (ck)

Dni Społeczeństwa Obywatelskiego 2022

W dniach 15-17 marca 2022 r. w ramach nadrzędnego tematu „UE siłą napędową wspólnego dobrobytu – społeczeństwo obywatelskie na rzecz gospodarki służącej ludziom i planecie” odbędą się Dni Społeczeństwa Obywatelskiego w 2022 r.

Wydarzenie to odbędzie się w czasie bardzo ważnym dla Europy, gdy nadal trwa pandemia COVID-19, a Konferencja w sprawie przyszłości Europy dobiega końca. Podczas Dni Społeczeństwa Obywatelskiego 2022 będziemy się zastanawiać, jak można zwiększyć odporność Europy poprzez sprawiedliwą transformację przynoszącą korzyści ludziom i środowisku oraz zwiększającą dobrobyt na naszym kontynencie.

Transformacja ta powinna również obejmować ochronę i promowanie zasad i praw podstawowych: demokracji, praw człowieka, sprawiedliwości społecznej, solidarności i równości. Rok 2021 okazał się w tym względzie testem wytrzymałości. Organizacje społeczeństwa obywatelskiego jako rzecznicy, podmioty

działające na rzecz zmiany i strażnicy wspólnego dobra odgrywają kluczową rolę w ochronie tych wartości na wszystkich poziomach.

Podczas siedmiu interaktywnych warsztatów zorganizowanych w formacie hybrydowym lub w pełni zdalnym omawiane będą następujące główne tematy:

- Możliwość podnoszenia kwalifikacji dla wszystkich,
- Dialogi międzypokoleniowe między przedsiębiorcami w Unii Europejskiej;
- Wolontariusze na rzecz dobrobytu;
- Otoczenie sprzyjające aktywności społeczeństwa obywatelskiego: uczestnictwo o dużym znaczeniu;
- Budowanie demokratycznej gospodarki z myślą o sprawiedliwej transformacji;
- Ekologiczna społeczna gospodarka rynkowa na rzecz przyszłości Europy;
- Przyszłość opieki socjalnej i europejskiego państwa opiekuńczego: programy dochodu minimalnego i dostęp do usług socjalnych wysokiej jakości.

Warsztaty zostaną rozpoczęte dwiema dyskusjami na wysokim szczeblu: odpowiednio na sesji inauguracyjnej i końcowej.

Dni Społeczeństwa Obywatelskiego w 2022 r. są organizowane przez Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny we współpracy z [Grupą Łącznikową](#).

Więcej informacji o programie, prelegentach i warsztatach można znaleźć na regularnie aktualizowanej [stronie wydarzenia](#). Można nas także śledzić na twitterze: @EESC_LiaisonG #CivSocDays. (ks)

Zespół redakcyjny

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Współautorzy tego wydania

Amalia Tsoumani (at)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Jasmin Kloetzing (jk)
Karen Serafini (ks)
Katharina Radler (kr)
Katerina Serifi (ks)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinacja

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)

Adres

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny
Budynek im. Jacques'a Delorsa, 99 Rue Belliard,
1040 Brussels, Belgia
tel. (+32 2) 546.94.76
e-mail: eescinfo@eesc.europa.eu

„EKES info” ukazuje się dziewięć razy do roku podczas sesji plenarnych Komitetu. „EKES Info” jest dostępne w 23 językach.

„EKES info” nie stanowi oficjalnego zapisu prac EKES-u. Po informacje tego typu należy sięgać do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej i innych publikacji Komitetu.

Powielanie naszych materiałów – z podaniem źródła „EKES info” – jest dozwolone (prosimy o przesłanie linku redaktorowi naczelnemu).

03/2022